

BØRGEFJELL

FJELLREVEN'S FRISTED

ØDE OG VAKKERT

Børgefjell nasjonalpark består av stort sett villmark, og byr på mange mektige sanseintrykk. I vest finner du høye tinder og djupe daler med botnbreer og fjellvatn. I sør er det flere ville stryk og vakre fosser, mens de østre delene har mer runde topper og vidstrakte heier. Er du interessert i jakt og ørretfiske, byr Børgefjell på mange muligheter. I Børgefjell kan du også møte fjellreven, et av de mest trua pattedyrene i Norge.

Høstkveld i Børgefjell (TM)

Turgår ved storfossen (TM)

NATUROPPLEVELSER

I Børgefjell er du stort sett alene med naturen og opplevelsene. Du finner lite som er tilrettelagt i form av hytter, broer eller merka stier. Børgefjell er et eldorado for ørretfiske med sine mange elver og vatn. Det er lov til å jakte i nasjonalparken, men i kjerneområdet er elgjakt forbudt. Husk jakt- og fiskekort. Du kan gå hvor du vil i nasjonalparken, bortsett fra i et område øst for Namsvatnet. Der er det ferdselsforbud i perioden da gåsa skifter fjær, fra 20. juni – 25. juli.

Skal du oppleve Børgefjell nasjonalpark bør du sette av noen dager. I tillegg til den tida du har tenkt å bruke i nasjonalparken, bør du beregne en dag på å komme deg inn, og en dag på å komme deg ut.

Snarsint vær

Været kan skifte fort, så sørg for å ha godt med klær og ordentlig utstyr. I vest og sør kommer det mye nedbør, i nordøst skjermer fjellene delvis for nedbøren. Vintrene kan være harde med streng kulde og mye snø. Ofte legger snøen seg i oktober, og i de høyereliggende områdene kan den bli liggende til langt ut på sommeren.

Biseggdalen (TM)

LANDSKAP OG GEOLOGI

Fra myr til tinder

Børgefjell nasjonalpark strekker seg fra 270 til 1699 moh. Vatn, elver, myrer, ur, heier, fjell og tinder er noe av det Børgefjell byr på.

I vest finner du de høye tindene. Berggrunnen her er for det meste av mørk granitt, Børgefjellsgranitt, som gir landskapet et ødslig preg. Det er her du finner nasjonalparkens høyeste fjell, Kvigtinden, som kneiser hele 1699 moh. Andre steder, som i Rainesfjelltrakten, finner du grovsteina, vegetasjonsløs ur. Bunnmorene dekker store deler av landskapet.

Slake linjer, lavere høyder og vide daler med frodige ller preger det gjestmilde og lettgånge terrenget i andre deler av nasjonalparken. Berggrunnen her gir grunnlag

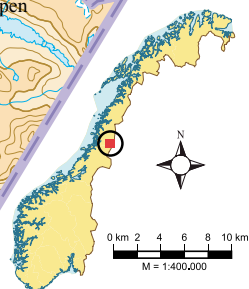
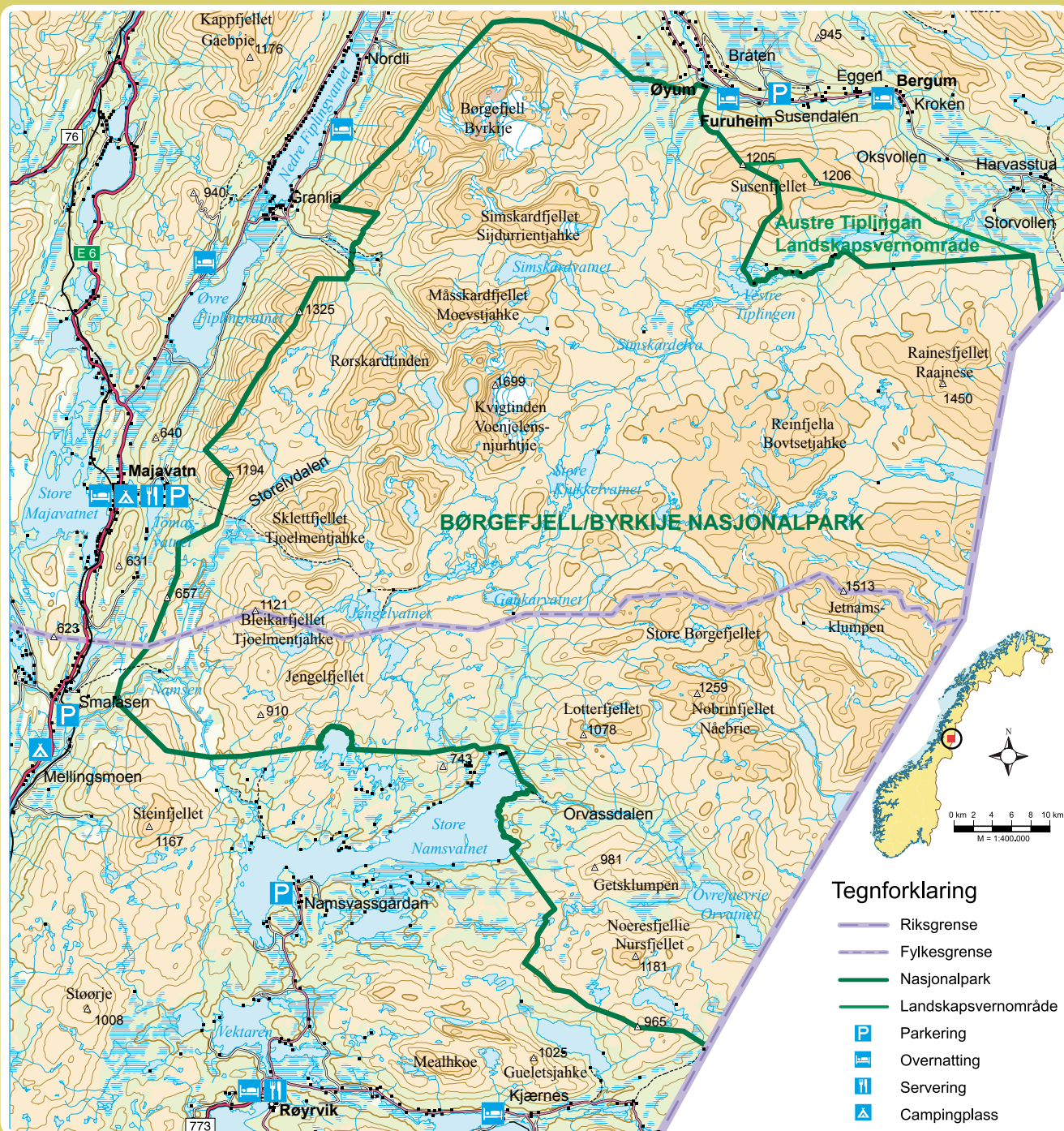

Høststemning i Børgefjell (TM)

for frodig vegetasjon og et rikt plante- og dyreliv. Her er myrene et viktig trekk i landskapet.

Mange vatn

Det er de mange små og store vatna som gir Børgefjell sitt særtrekk. De største vatna er Simskardvatnet og Orvatnet. De viktigste vassdraga i sør er Orvassdraget og Jengelvassdraget. Elvene nord for Orvassdraget renner østover mot Sverige. I de nordligste delene av nasjonalparken renner elvene mot Tiplingan og Susendalen, mens de i vest renner mot Fiplingdalen og Namsen. Vassdragene er variert - fra det store, men rolige, Orvassdraget og den majestetiske Storfossen i Jengelvassdraget til de små fjellbekkene som du finner overalt i nasjonalparken. De kjente elvene Namsen og Vefsna har begge utspring i Børgefjell.

Kongeørn (LL)

FUGLELIV

Fuglenes fjell

Landskapet i Børgefjell er flott for fugler. Mange vassdrag, store vierkratt og starmyrer gir gode leveforhold og fungerer som et velfylt matfat. Fugl som er knyttet til våtmark trives spesielt godt. Omkring Tiplingan og nedre del av Simskardelva er fuglelivet særlig rikt.

Den vanligste rovfuglen i nasjonalparken er fjellvåk, men også snøugle, den mektige kongeørna og andre rovfugler hekker her. Kombinasjonen av fine hekkeplasser og god tilgang på mat gjør at de trives godt i Børgefjell.

Enkeltebekkasin (LL)

DYRELIV

Få, men kraftfulle dyr

Børgefjells «spesialitet» er fjellreven, mens jerv er mest tallrik av de store rovdyra. Både gaupe og bjørn kommer innom som streifdyr. Av de små rovdyrene er rødrev, snømus, mår og røyskatt vanlig, mens du en sjelden gang kan se oter.

I skogsområdene, og av og til på fjellet, kan du møte elgen. Elgen er freda fra jakt i deler av nasjonalparken. Haren er vanlig, og ekorn finnes i barskogområdene. Bever kan du treffe i Orvassdraget. I tillegg er det flere ulike smågnagere, blant andre lemen og mus.

Hele nasjonalparken brukes til tamreindrift. De vestre, østre og sørlige delene brukes i hovedsak som beite i sommerhalvåret. De nordlige områdene er helårsbeite. Lengst i øst kommer det tamrein inn fra Sverige.

Fjellreven klamrer seg til livet

Går du på tur i Børgefjell kan du være så heldig å møte på fjellreven. Da skal du nyte øyeblikket, og gå rolig videre.

Fjellreven ble nesten utryddet på grunn av jakt. Omkring år 1900 fanget jegere ca. 2000

fjellrev i året, og prisen på skinnen var svært god. Det var ikke uvanlig å få en årslønn for ett skinn. Fjellreven ble fredet i 1930, men har hatt vanskeligheter med å øke populasjonen. I dag finnes det bare noen få dyr igjen og arten er listet som kritisk truet.

Fjellrev (OS)

Fjellfrøstjerne (AL)

Gulsildre (AL)

PLANTELIV

Karrige kår for planter

Det er registrert omkring 300 plantearter i Børgefjell. Skoggrensa ligger mellom 500 og 600 moh. Det meste av skogen er bjørk, mens det bare er ved Namsvatnet, i Namskroken og Simskardet at det er granskog av betydning. Furua finner du spredt på tørre rabber og på myrene i de lavere områdene. Over skoggrensa dominerer heivegetasjonen. Her kan du gå timevis i starr og blåbærhei. I de mange vierkrattene er det et yrende liv. Børgefjell har mye myr. Her finner du rome, blåtopp og bjønnskjegg som gjør myrene faste å gå på.

HISTORIE OG KULTURMINNER

Spor av mennesker

Helt fram til starten av 1900 tallet var det samene som rådde grunnen i Børgefjell. Samene har drevet reindrift i området i minst 500 år. Både innenfor nasjonalparken og i grenseområdene er det mange samiske kulturminner i form av boplasser og fangstanlegg. De første bureisingsbrukene i området kom rundt århundreskiftet mellom 1700 og 1800, og den norske bosettinga skjøt fart utover 1800-tallet. De første brukene kom da det var knapphet på jord andre steder.

I 1932 innstilte Den norske turistforening på at Børgefjell skulle bevares som villmark, uten hytter og merka stier. Det er en av grunnene til at Børgefjell ikke har blitt et utpreget turistområde.

Reindrift (ØR)

Myrull (KSK)

I en nasjonalpark er du naturens gjest

- Gå hvor du vil, på beina eller på ski. Alt som har motor er i utgangspunktet forbudt.
- Rast hvor du vil, og overnatt gjerne i telt. Rydd opp etter deg, og ta med søpla hjem.
- Du kan tenne bål, men husk det generelle bålbrandforbudet i skogsmark mellom 15. april og 15. september. Vis hensyn når du sanker ved.
- Du kan plukke bær, sopp og vanlige planter til eget bruk. Vis hensyn til kulturminner, vegetasjon og dyreliv. Ta ekstra hensyn i hekke- og yngletida.
- Benytt deg av mulighetene til jakt og fiske. Husk jakt-/fiskekort. Ikke bruk levende fisk som agn. Du må heller ikke ta med deg levende fisk fra ett vassdrag til et annet.
- Du kan ta med deg hund, men husk båndtvang i perioden 1. april til 20. august.

Kort om Børgefjell nasjonalpark

Hvor:

I Røyrvik og Namsskogan eller Majavatn. Taxi fra Namsskogan til Smalåsen eller Namsvatnet. Gå eller ta taxi fra Majavatn til Tomasvatn eller Simskardet.

Slik kommer du til Børgefjell:

Med tog: til Namsskogan eller Majavatn. Taxi fra Namsskogan til Smalåsen eller Namsvatnet. Gå eller ta taxi fra Majavatn til Tomasvatn eller Simskardet.

Med bil: langs E6 og tar av til Røyrvik, Fiplingdalen eller Hattfjelldal. Fra sør: kjør bil til Namsvassgårdene i Røyrvik og parker ved vatnet. Derfra går det rutebåt, eller du kan leie deg skyss over vatnet. Fra vest: ta av ved Smalåsen og kjør til innfallsporten ved smalvatnet, eller ta av ved Majavatn og kjør mot Tomasvatn eller Simskardet. Fra nord: kjør til Susendalen/Harvassdalen. Her kan du stoppe ved Øyum, Oksvollen eller Storvollen.

Informasjon om overnattings- og servicetilbud:

Helgeland Reiseliv AS, www.visithelgeland.com
 Visit Namsskogan, tlf. 74 33 37 00, www.visitnamsskogan.no
 Røyrvik Kommune, tlf. 74 33 63 00, www.royrvik.kommune.no
 Furuheim gard, www.furuheimgard.no
 Børgefjell hytteutleie, www.borgefjell-hytteutleie.no

Hytter:

Det er ingen turisthytter i Børgefjell. Det finnes imidlertid et par åpne koier og noen utleiehytter.

Tips:

Beregn noen dager til turen, og vær forberedt på værskifte. Børgefjell er best egnet for vante fjellfolk, men det er lettgått terreng i dalførene.

Kart: «Norge 1:50 000»: 1924 I, 1925 I,II,III og IV, 2025 III og IV. Turkart for Børgefjell (1:50 000).

Opprettet: 1963. Utvidet 1971 og 2003.

Størrelse: 1447 km²

Tilliggende verneområder:

Austre Tiplingan landskapsvernområde (44 km²)

Forvaltning:

Fylkesmannen i Nordland og Fylkesmannen i Nord-Trøndelag, www.fylkesmannen.no

Oppsyn:

Statskog, fjelltjenesten i Nordland, tlf. 07800
 Namsskogan Fjellstyre, tlf. 74 33 34 01
 Røyrvik Fjellstyre, tlf. 74 33 57 45

Mer informasjon:

www.norgesnasjonalparker.no

ISBN (Trykt) 978-82-7072-955-5 ISBN (PDF) 978-82-7072-956-2

Layout: Guri Jermstad AS. Foto: Olav Strand (OS), Kristin S. Karlsen (KSK), Øyvind Ravna (ØR), Torbjørn Moen/Norsk bildebyrå (TM), Arild Lindgaard (AL) og Lars Løfaldli (LL)

Forsidebilde: Fjellrev (OS) og svart/hvitt: Muldebær (KSK)

Baksidebilde: Dødt gammelt tre (KSK)

Trykk: GRØSET™

Norges nasjonalparker – vår felles naturarv

Vi oppretter nasjonalparker for å ta vare på store naturområder – fra hav til fjell. For naturens egen skyld, for oss og for kommende generasjoner.

Nasjonalparkene rommer storslagen natur med variert dyre- og planteliv, fosser og breer, høye fjell, endeløse vidder, dype skoger, vakre fjorder og kystområder. I tillegg finner du kulturminner som viser hvordan områder ble brukt tidligere.

I nasjonalparkene finnes et mangfold av muligheter for gode og spennende naturopplevelser. Bruk den flotte naturen vår – på naturens premisser.

Velkommen til Norges nasjonalparker!

**DIREKTORATET FOR
NATURFORVALTNING**

www.dirnat.no